

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Proprietatea rurală față de legile și de jurisprudența noastră, de d-l C. Orănescu ;

JURISPRUDENȚA :

Curtea de Casație, secția I: *Elena și Căpitan St. Castano ;*

Idem, secți II: *Ecaterina D. Columbeanu cu I. Moiescu ;*

Idem, s III: *Sterie Panciu cu Dietrichstein et Freres ;*
Curtea de apel Craiova, secția II: *Aurel Bogdan cu Domnica Bogdan ;*

Trib. Notariat Ilfov: *Ion Onuțescu cere perimarea ;*

Curtea de casație din Franța : *Despre acțiunea în revindicare cu o Observație.*

Eugen Donici, necrolog de d-l Remus C. Benișache.

PROPRIETATEA RURALĂ

FAȚĂ DE

LEGILE ȘI DE JURISPRUDENȚA NOASTRĂ

(Urmare *)

Legile pentru înstreinarea bunurilor Statului, pentru organizarea Dobrogei și legea minelor

După legile dela 1864 și 1879, aceea care se ocupă de improprietări e legea din 9 Ianuarie 1888, cu privire însă la o certă categorie de persoane, și anume sub-oficerii reangajați și cari după 12 ani de serviciu au dreptul la 6 hectare loc pe moșiile Statului în județul căruia aparțin sau 20 hectare în Dobrogea pe linia de frontieră, sau 15 în interior. De asemenea caporalii cari vor fi servit nouă ani vor avea drept la cinci hectare în partea țării de dincoace de Dunăre sau 15 ori 12 în Dobrogea după zona de improprietare și după distincțiunile de mai sus (art. 1).

Aceste pământuri sunt supuse prin lege unor condițiuni conforme cu prohibițiunile absolute ale art. 132 din Constituția de la 1884. În adevăr art. 2 al acestei legi declară categoric și deciziv, că aceste pământuri «nu se pot înstreina sau vinde sub nici un motiv timp de 30 ani». Men-

ționăm două obligațiuni tot în acest text. Pentru ca reangajații să poată beneficia de această lege, trebuie să se stabilească pe acele locuri și a doua dispozițiune al cărei interes nu-l mai discutăm, de oarece l'am văzut când am vorbit de pământurile elcăsești, e că nu permite nici închirierea lor. Deci cea mai absolută inalienabilitate. Cum am spus, legea conține dispozițiuni formale. Nu mai poate fi vorba de cari persoane pot cumpăra sau vinde, nici prin ce mijloace, deci nu mai au loc toate controversele legilor de improprietare. Totul e clar și categoric, de aceea poate jurisprudenței nu i s'a prezentat prilej să se pronunțe asupra acestei legi.

O lege cu dispozițiuni mai generale e cea din 7 Aprilie 1889 pentru înstreinarea bunurilor Statului, modificată în art. 45 al. I și II și 48 al. II prin legea din 8 Iulie 1899. De altfel ea a mai suferit și alte modificări, cari nu interesează discuțiunea noastră la 1892 și 1896.

Această lege dispune prin art. 2: Toate moșiile Statului se pot vinde în total sau în parte, însă numai în loturi de 5 hectare, locuitorilor români, cultivatori de pământ, învățătorilor, preoților și servitorilor bisericești din comunele rurale etc.

Mai departe art. 6 spune: Guvernul este autorizat a vinde ca bunuri mici: 1) Toate locurile virane, casele, prăvăliile și oricari alte acărete, vii, livezi, grădini, mori, pive etc. Art. 9. Înstreinarea bunurilor Statului se face: a) Prin vânzare fără licitație a loturilor de 5 hectare; b) Prin vânzare cu licitație a bunurilor mici dela art. 6.

În art. 20 al acestei legi, legiuitorul prevede puțința vânzării în loturi de 10 și 25 hectare în condițiunile aliniatului 2 de sub art. art. 9, adică prin licitație.

Mai menționăm că plata diferitelor feluri de loturi se face prin amortizări, pe când pentru bunurile mici dela art. 6, plata se face în termen de o lună dela confirmarea vânzării de către Minister (art. 38).

(*) Vezi *Curierul Judiciar* No. 4, 7, 9, 15 și 19 din 1908.

Art. 51 al acestei legi prevede că «Loturile de cinci hectare nu se vor putea înstreina în timp de 30 ani conform art. 132 din Constituție. Loturile de 10 și 25 hectare nu se vor putea înstreina în timpul necesar pentru amortizarea întregii datorii și deplina lor liberare; în caz de plată prin anticipație vânzarea e permisă. Schimbul e permis pentru toate loturile și în toate cazurile etc.».

Mai cităm și art. 48 modificat și anume aliniatul II care dispune: Orice înstreinare de bunuri mici făcută de cumpărătorii lor înainte de a se achita în întregime sumele datorite Statului este nulă de drept. Cum vedem din toate dispozițiunile acestei legi, s'au creat patru categorii de imobile și anume: 1) Bunuri mici, 2) loturi mici de cinci hectare și 3) loturile de 10 și 25 hectare, pe cari însă din punct de vedere juridic le putem considera ca aparținând unei singure categorii. Fiecare din aceste categorii de imobile sunt regulamentate deosebit. În ce privește bunurile mici (vii, grădini, mori, pive etc.) legiuitorul nu face nici o distincțiune în privința persoanelor în drept a le cumpăra, vânzarea lor se face prin licitație publică, putând participa oricine și înstreinarea lor nu e oprită. Aceasta rezultă clar și categoric din art. 48 al. II modificat, care spune că înstreinarea e nulă de drept numai când nu s'a plătit valoarea către Stat, care am văzut trebuie făcută într-o lună dela confirmarea de către Minister și publicarea în *Monitorul Oficial*.

În ce privește loturile mici de cinci hectare, legiuitorul le regulează mai amănunțit. El face o adevărată improprietărire în sensul celor anterioare lărgind de astădată prin art. 2 categoriile de persoane în drept a fi improprietărite. În întâiul rând avem orice cultivatori de pământ români, se înțelege cari nu fuseseră improprietăriți, apoi avem pe învățători, pe preoți și servitorii bisericești.

Aceste loturi le declară inalienabile prin art. 51 în mod absolut conform art. 132 din Constituție. Deci aci avem aceiași dispozițiune clară și categorică ca și în legea pentru improprietărire sub-oficerilor reangajați. Inalienabilitatea e absolută, față de oricine și față de orice mijloc în timp de 30 ani. Deci nici aci nu se mai pot pune controversele legilor de improprietărire. În afară de înstreinări, celelalte discuțiuni dela legile de improprietărire au loc și aci.

Se admite însă schimbul și aci legiuitorul e consequent legiuirilor anterioare, cari am văzut, când am vorbit de pământurile elăcășești, nu consideră schimbul ca un mijloc de înstreinare. Totuși s'a ivit o discuțiune și relativ la înstreinarea loturilor de cinci hectare. D-l I. Mihalcea avocat

din Galați, într'un articol din *Curierul Judiciar* (No. 65/904) susține alienabilitatea lor, de sigur în condițiunile legilor de improprietărire. D-sa a fost victima unei lecturi greșite a textelor și a unei confuziuni, ceea ce altfel a arătat d-l C. Z. Buzdugan colegul său tot din Galați în aceeași revistă (No. 72/904). Confuziunea e referitoare la faptul că d-sa nu observase distincțiunea pe care o face legiuitorul între bunuri mici supuse la regulile deosebite și în adevăr alienabile și loturi mici supuse altor reguli și declarate ritoș inalienabile și într'un mod mai absolut de cât legile anterioare de improprietărire.

Am văzut însă că legiuitorul creiază prin această lege încă o categorie de imobile, loturile de 10 și 25 hectare, pe care le vinde prin licitație publică.

Se știe că intențiunea legiuitorului a fost să creeze o proprietate mijlocie, de aceea în ce privește capacitatea persoanelor de a cumpăra, nu avem nici o restricție, decât aceea a art. 7 din Constituție. I-a fost indiferent legiuitorului, în mâna cui vor intra, cu singura dorință numai de a fi puse în valoare și de a putea crea din ele un fel de ferme-model, cari să fie un stimulent pentru agricultorul mic, în îmbunătățirea sistemului de producție. De aceea legiuitorul și permite înstreinarea lor, cu condițiune însă să fi fost achitate prin anticipație, rezervă pe care o crează numai în favoarea sa, cum vom vedea.

S'a întâmplat ca unii locuitori nevăzându-se înlesniți să cumpere pe seama lor individual, fie loturi de cinci, fie de 10 sau 25 hectare, au făcut asociațiuni de 2—3 persoane și după ce prin acte între părți și-au stabilit drepturile fiecăruia în lotul ce vor cumpăra, s'a înscris numai unul pentru lot, sau s'a prezentat la licitație pentru loturile de 10 și 25 hectare.

Care e soarta acestor acte? Trebuie să distingem. Cât privește loturile de 5 hectare, fără a mai discuta valabilitatea aceluia act din alte puncte de vedere, obiect necert și nedeterminat, dar în puterea art. 51, aceste acte considerate chiar valabile ca condițiuni cerute unui contract, ele sunt nule în puterea art. 51 timp de 30 de ani. În ce privește loturile de 10 și 25 hectare e o altă chestiune. Am văzut că legiuitorul permite înstreinarea acestor bunuri cu condițiunea ca ele să fi fost achitate Statului cu anticipație.

Această rezervă este ea absolută sau relativă? Curtea de casație, credem cu bună dreptate, prin Decisia dată în Secțiuni Unite în ședința de la 30 Ianuarie 1903, decide că e vorba de o restricțiune relativă, creată numai în folosul vânzătorului, care e Statul și nu poate fi invocată

de cât de Stat în folosul căruia s'a oprit înstreinarea.

Și nu se poate admite, spune Curtea, ca asociatul asupra căruia se adjudecase lotul să invoce în justiție propria lui turpitudine, pentru a respinge pe coasociatul său, cu atât mai mult că ambele părți au nesocotit legea. Cel lezat fiind Statul, el singur poate invoca nulitatea actului de înstreinare.

De altfel aceste cumpărări prin alte persoane sub formă de asociație erau periculoase, căci se putea ca ele să ascundă persoane, cari să nu aibă capacitatea de a cumpăra, cazuri pedepsite de art. 57 din lege.

Prin art. 2 și 4 al acestei legi se ocupă legiuitorul de pădurile mai mari de 50 de hectare cari nu vor putea fi vândute, ci rămân pe seama Statului și vor fi supuse regimului silvic. Această dispozițiune nu se referă de sigur la porțiuni răslețe de păduri, ce nu fac parte dintr'un masiv mai mare de 50 de hectare. Deci locuitorul care are un lot pe care se găsesc astfel de porțiuni de păduri, nu poate fi împedicat s'o tae și să defrișeze locul, cum au făcut unii agenți silvici, căci nu de aceste cazuri s'a ocupat legiuitorul în acele texte. Și aceasta se vede din chiar faptul că acele păduri au fost date ca loturi, altfel Statul le-ar fi rezervat, căci când a vândut nu a înțeles să facă improprietăritului folosința imposibilă. În acest sens și Curtea de casație s. I, Decisia din 18 Octombrie 1906.

Vorbind de regimul proprietății rurale în Dobrogea va trebui să facem puțin istorie, căci legile otomane și-au avut încă aplicarea lor în această provincie românească, chiar după anexare. Ne vom servi în această privință de datele ce ne procură d-l M. Vlădescu Olt, în studiul său asupra Dobrogei. De altfel chestiunea aceasta comportă o discuțiune specială, putând forma cuprinsul unui studiu destinat anume proprietății în Dobrogea, lucru ce mi-se pare ni-se anunță în persoana d-lui I. Roman avocat din Constanța.

Legea organică a Dobrogei din 1880 Martie 9 și cea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea din 3 Aprilie 1882, în regularea drepturilor de proprietate s'a întemeiat în general pe dispozițiunea legiuirilor otomane și în special pe dispozițiunile codului funciar rural din anul 1858. De aceea pentru a înțelege legiuirile române e necesar să ne raportăm la dispozițiunile legilor vechi otomane.

Fundamentul vieții musulmane, în tot complexul ei, îl formează Coranul, în care se găsește și dispozițiuni civile și religioase și în care găsim urme și asupra proprietății. Un alt izvor al legislațiunei otomane îl formează tradiția «Sunnah»

formată de «Hedith» adică ordinele verbale și precedentele create de Profet, colecționate sub califul Abu-Bekr. Un alt izvor îl formează diferitele rituri, patru la număr, create în timpul gloriei musulmane a celor patru califi, cei patru mari imami, părinții bisericei Islamului, — și anume ritul Abu-Hanifa, Haubal, Shafei și Malek.

Mai târziu marii sultani de acord cu marele teolog Scheikul-Islanu, dau și ei legi accesorii numite Urfi.

Recapitulând, origina proprietății musulmane e în indemnul Coranului la lupta sfântă în contra necredincioșilor, deci cucerirea.

Odată cucerit un teritoriu, se ridică populațiunei băstinașe dreptul de proprietate absolută care trece la Alah reprezentat prin supușii lui. Supușilor le rămâne posesiunea, pentru care trebuiau să plătească un tribut, *haradj*, care era o dare proporțională în natură și nu putea trece de jumătatea produsului pământului. Mai plăteau și tributul Vazife care era o dare fixă. Biruitorii din rășboiu se înțelege își aveau porțiunile lor.

În timpul califilor proprietatea capătă trei forme deosebite. Șeful armatei însărcinat să facă o cucerire, înaintea năvălirii trimetea veste populațiunei indemnând-o să treacă la Islamism. Dacă primeau, locuitorii rămăneau liberi, nimeni nu-i supăra în averea și persoana lor, pământurile pe cari le stăpăneau până aci deveniau Uchrie, libere. Iar dacă refuzau, se cucerea țara prin forța armată și pământurile se împărțeau biruitorilor. În cas de capitulațiune se stipula ca teritoriul să fie lăsat învinșilor, cari renunțau la dreptul lor de proprietate (absolută) devenind supuși tributului *haradjiee*, tribut care se afecta jumătate pentru armată și jumătate pentru comunitățile musulmane.

Pământurile Uchrie, lăsate populațiunei care înainte de năvălire primea Islamismul și se supunea, precum și cele date cuceritorilor, constituiau proprietatea absolută numită, *Mülk*, care și ea era supusă unei dijme numită Ușur și care se percepea sub denumirea de Zekiat. Această era o dare religioasă ce plăteau numai musulmanii și nu era o dare de răscumpărare a pământului cum s'a crezut, de oarece se plătește la infinit. E un bir în scop de bine facere.

O altă formă a proprietății musulmane erau Vacufurile naționale, cari după jurisconsultul arab Mavredi aveau o îndoită origină: 1) Pământurile cucerite fără vărsare de sânge, a căror locuitori au fugit la știrea năvălirii, cădeau definitiv în stăpânirea musulmanilor, constituind Domeniu public. Statul e proprietarul absolut al fondului? 2) Pământurile cucerite prin sabie, dar a căror locuitori declară în momentul supunerii, că re-

nunță irevocabil la dreptul lor de proprietate absolută în profitul statului.

Aceste proprietăți erau date în folosință la orice fel de supuși și plăteau o dare numită udjret în folosul exclusiv al comunităților musulmane. Dreptul de folosință asupra acestor terenuri, era un drept real, privilegiat, considerând pe beneficiari cu privire la aceste pământuri *adscripti glebae*. Aceste terenuri erau cu desăvârșire excluse din comerț și nu se puteau transmite nici pe cale de moștenire, fie proprietatea absolută pe care de altfel nu o aveau beneficiarii, fie folosința. O inalienabilitate absolută, care în credința musulmană e așa de strâns legată de națiune, în cât credeau că chiar în cazul unui război nefericit, nu le pot fi luate, sau cel puțin să le fie dată o contra-valoare.

(Va urma)

C. ORANESCU

Judecătorul ocolului Tutova

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 5 Decembrie 1907

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Elena și Căp. St. Castano (tutelă)

Tutelă. — Budgetul tutelei. — Cheltueli pentru întreținerea minorilor. — Cine le fixează. — Dacă odată fixate de consiliul de familie și cheltuite de tutor în limitele fixate, instanțele judecătorești mai pot în urmă să le reducă, sub cuvânt că ar fi exagerate. — (Art. 398 și urm. din Codul civil).

Din dispozițiile art. 398 și urm. C. civil rezultă că consiliul de familie singur are dreptul să fixeze cheltuelile pentru întreținerea și educațiunea minorului.

După ce consiliul de familie a determinat aceste cheltueli și mai cu seamă după ce Tribunalul a omologat budgetul unor asemenea cheltueli, iar tutorele și cotutorele au făcut cheltuelile în limitele acestui budget, instanțele judecătorești nu mai pot, în urmă, să reducă aceste cheltueli, sub cuvânt că ar fi exagerate, căci prin aceasta violează art. 398 C. civ. și comit un exces de putere.

Decizia 414/907. — Casată, după recursul făcut de Elena Castano și Căpitan St. Castano, deciziunea Curții de apel București s. III, No. 321/906, dată asupra omologării conturilor depuse de numiții.

Curtea,

Ascultând pe recurentul Căpitan St. Castano și d-l avocat N. Mănescu în dezvoltarea motivelor de casare; Pe d-l Procuror P. Sadoveanu în concluziunile puse pentru admiterea recursului;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

«Violarea art. 398 și urm. C. civ. și exces de putere. În speță Tribunalul și Curtea de apel erau chemate a se pronunța asupra omologării conturilor tutelei mamei rămaritate și care prin urmăre pierduse uzufructul legal. În fapt instanțele de fond constată că cheltuelile prezentate de tutore și de cotutore sunt făcute în limitele sumelor fixate de consiliul de familie conform art. 398 pentru întreținerea mino-

rului și că toate aceste sume sunt perfect justificate cu acte în regulă, însă tribunalul și Curtea găsesc că sumele fixate de consiliul de familie pentru întreținerea minorului sunt exagerate și în consecință le reduce. Și atunci se pune întrebarea în drept: dacă Tribunalul are cădere să modifice sumele fixate de consiliul de familie pentru întreținerea minorului. La această chestiune răspunde pe deoparte textul art. 398 care este categoric și anume dă în cădere exclusivă a consiliului de familie regularea unor asemenea chestiuni, și este constant în doctrină că tribunalul nu este nici măcar chemat a omologa avizul consiliului, prin care fixează bugetul tutelei, ceea ce denotă că legiuitorul a voit să excludă orice amestec din partea Tribunalului și să rezerve numai consiliului de familie cheltuielile relative la instrucțiune, educațiune și întreținerea minorului; pe de altă parte, aceasta reiese din întreaga economie a legii, în această materie. În adevăr, rolul consiliului de familie este de a îngriji de instrucțiune, educația și întreținerea minorului, deci numai consiliul de familie este reprezentantul intereselor morale ale minorului care au cea mai mare afecțiune pentru el; pe când, rolul tribunalului este de a veghea ca averea minorului să se conserve și să se administreze după normele fixate de lege sau de consiliul de familie. Dacă deci este constant că numai consiliul de familie are cădere ca să hotărască modul cum să fie crescut minorul, cum s'ar putea concepe dreptul instanțelor judecătorești ca să modifice dispozițiile luate de consiliul de familie și puse în executare de tutore.

«Incontestabil Tribunalul are facultatea și puterea suverană de apreciere ca să hotărască dacă o sumă pretinsă ca cheltuită de tutore este sau nu justificată. Dar, în speță, nu este vorba de această putere de apreciere, căci Tribunalul constată că toate sumele sunt justificate, ci tribunalul găsește că sumele fixate de consiliul de familie pentru diferite cheltueli ale minorului sunt exagerate și, în consecință, le reduce adică modifică dispozițiunile luate de consiliul de familie asupra acestor chestiuni, printr'un aviz dat în conformitate cu art. 398 și tocmai într'aceasta constă excesul de putere.

«Dacă s'ar admite sistemul adoptat în specie de tribunalul și Curtea apel atunci s'ar ajunge la niște rezultate foarte stranii și nu știu ce tutore ar mai putea primi asemenea însărcinări. În adevăr, tutorele de bună credință, pe baza avizului consiliului care le hotărăște să cheltuiască anumite sume, dacă va face aceste cheltueli și le va justifica încă nu va fi sigur că el este la adăpost de orice răspundere, căci poate veni Tribunalul, la finele anului, să modifice sumele fixate de consiliu și atunci tutorele urmează să completeze sumele ne aprobate cu propria sa avere ceea ce ar însemna că nici un tutore nu trebuie să se conforme avizului consiliului căci, în loc ca acesta să îl protejeze relativ la cheltuelile făcute, din contră consiliul i-a întins o cursă tutorului făcându-l să cheltuiască sume care mai la urmă are să privească personal pe tutore. Or un asemenea sistem este inadmisibil și de aceea cerem casarea deciziunii Curții de apel din București s. III».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că instanțele de fond, omologând numai în parte conturile de gestiunea avari minorului Ion Kancea, depuse de tutorele Elena Castano și cotutorele Căpitan St. Castano, pe timpul de la Aprilie 1905 până la Aprilie 1906, au condamnat pe tutore și cotutore să depună la Casa de Depuneri și consemnațiuni suma de 7268 lei, în termen de 15 zile de când sentința tribunalului, confirmată prin deciziunea atacată, va rămâne definitivă;

Având în vedere că instanțele de fond pentru ca să hotărască astfel, s'au întemeiat pe motivul că sunt exagerate cheltuelile făcute pentru întreținerea și educațiunea minorului;

Având în vedere că se constată că, cu ocaziunea rămaritărei tutelei Elena Kancea, acum Elena Castano, consiliul de familie chemat conform art. 347 C. civ. a se pronunța dacă numita mai poate sau nu rămâne ca tutore, consiliul de familie a hotărât ca mama minorului poate să continue a fi tutore, și tot odată, con-

form art. 398 C. civ. a alcătuit și budgetul pentru cheltuielile necesare minorului;

Că, tribunalul a omologat această încheiere a consiliului de familie;

Considerând că din dispozițiunile art. 398 și urm. C. civ. rezultă că consiliul de familie singur are dreptul să fixeze cheltuielile pentru întreținerea și educațiunea minorului;

Considerând că după ce consiliul de familie a determinat aceste cheltuieli, și mai cu seamă după ce tribunalul a omologat budgetul unor asemenea cheltuieli, iar tutoarea și cotutoarele au făcut cheltuielile în limitele acestui budget, cum e cazul în specie, instanțele judecătorești nu mai pot în urmă, fără să violeze dispozițiunile art. 398 sus citat și fără să comită un adevărat exces de putere, ca să reducă aceste cheltuieli sub cuvânt că ar fi exagerate;

Considerând dar că, în asemenea împrejurări, instanțele de fond, reducând cheltuielile ca exagerate, au comis exces de putere și au violat art. 398 C. civ. și prin urmare mijlocul de casare invocat se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 29 Ianuarie 1908

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ecaterina D. Golumbeanu cu I. Moisescu și alții

Timbru.—Act de paupertate. —Femea săracă care, se află în divorț cu soțul. — Dacă ea se poate servi cu act de paupertate. — (Art. 44 al. 4 din legea timbrului).

Art. 44 al. 4 din legea timbrului, care prevede cazul când femeia săracă se poate servi cu act de paupertate, nu prescrie ca ea să fie divorțată de soț, ci în divorț.

Prin urmare, când tribunalul refuză unei femei sărace, ce se găsea în divorț, dreptul de a se servi cu act de paupertate într-o contestație, fără a ține seamă de împrejurările cauzei, că ea avea alt domiciliu decât al soțului cu care se găsea în divorț, violează dispozițiile sus arătatului articol.

Deciziunea 21/908. — Casată — în urma recursului făcut de Ecaterina D. Golumbeanu — ordonanța de adjudecare a Trib. Ilfov S. Notariat No. 3118/907, dată în proces cu I. Moisescu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l Avocat Ștefănescu-Priboi în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nii Avocați Velescu și Caracaș în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului al II-lea de casare:

II. «Violarea art. 44 al. 4 din legea timbrului, întrucât subsemnata fiind în divorț cu soțul meu Dumitru Dinu Golumbeanu, pot a mă servi de actul de paupertate pentru a avea acces la instanțele judiciare».

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului din care se constată că recurenta făcând contestație în contra vânzării imobilului său dotal, s'a servit în acea contestație de un act de paupertate prin care se constată că este săracă, act vizat și de administrația financiară respectivă;

Că, la ziua judecării contestațiunii, creditorul urmăritor a cerut anularea contestației, pe motivul că contestațiunea nu se găsește în stare de săracie, de oarece soțul său are un salariu de 100—130 lei lunar, iar Tribunalul, constatând că soțul are acest salariu și că soția

nu este încă divorțată de el, a anulat contestația pe baza art. 44 al. 4 din legea timbrului;

Considerând că acest articol nu cere ca soția să fie divorțată de soțul ei, ci să fie în divorț;

Că, în speță, se constată că între soți a intervenit încă din 1902 o sentință definitivă de divorț; Că această sentință deși n'a fost înscrisă la ofițerul stărei civile, însă se constată că chiar în momentul contestațiunii soția avea alt domiciliu decât al soțului și a arătat Tribunalului că se găsește în divorț cu soțul ei;

Că, din aceste împrejurări, reese evident că soția nu putea recurge la salariul soțului său pentru a plăti taxele de timbru în contestația ce a făcut și dar se putea servi de act de paupertate;

Că a pretinde în aceste împrejurări ca soția să nu poată uza de act de paupertate este a o expune la, perderea drepturilor sale, ca în speță acela de contestațiune, ceea ce nu poate fi în înțelesul legii;

Că Tribunalul refuzând recurenței actul de paupertate pe motiv că nu este încă divorțată fără a se ocupa de împrejurările cauzei, a violat dispozițiunile citatului articol, așa că motivul de casare e întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 12 Decembrie 1907

Președenția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Sterie Panciu cu Dietrichstein et Frères

Aplicarea art. 151 Pr. civ.—Numai partea în interesul căreia legea a admis să se aplice art. 151, se poate prevala de neaplicarea lui.

Violarea art. 151 Proced. civilă nu se poate invoca de către partea în favoarea căreia legea a admis aplicarea acestui text și care va avea un interes a o opune.

Asfel, dacă partea în favoarea căreia trebuia să fie aplicat art. 151 este intimatul, care obținând câștig de cauză nu a voit să se prevaleze de neaplicarea unui text de lege, ce nu i-a cauzat nici un prejudiciu, apelantul nu poate invoca violarea art. 151 spre a obține casarea hotărârei, pe câtă vreme dreptul de apărare a fost respectat și contradicțiune de hotărâri nu e posibilă.

Decizia 349/907. — Respins recursul făcut de Sterie P. Panciu, contra deciziunii comerciale No. 36/906, a Curții de apel București s. III, dată în proces cu Dietrichstein et Frères prin procurator B. Focșăneanu și Judele sindic al falimentului Sterie Panciu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Bors, în dezvoltarea motivelor de casare;

Deliberând,

Asupra motivului al treilea:

«Violarea art. 151 Pr. civilă.

«Curtea trebuia să aplice art. 151 Pr. civ. din cauza lipsei sindicului, căci, acțiunea în declarare de faliment, nu este personală mie și sindicul este o parte litigantă».

Având în vedere deciziunea comercială No. 36/906, a Curții de ape București s. III supusă recursului;

Având în vedere că, din această deciziune, rezultă că, recurentul Sterie P. Panciu, prin sentința No. 419 din 6 Maiu 1906, a Trib. Ilfov sec. comercială, a fost declarat în stare de faliment, după cererea intimaților Dietrichstein et Frères, prin procuratorul lor B. Focșăneanu;

Că, în contra acestei sentințe recurentul făcând apel, Curtea de apel București s. III, judecând procesul în fond, îi respinge acest apel, motivându-și hotărârea dată pe considerentele că: recurentul era încă comerciant, când a iscălit cambiile în baza cărora a fost declarat în stare de faliment și deci declararea în stare de faliment este făcută în timp util, contrar afirmațiunei recurentului că nu e făcută în termenul prescris de legea comercială;

Având în vedere că, mai înainte ca Curtea să intre în judecata fondului, recurentul prin avocatul său a cerut să se facă în cauză aplicarea art. 151 Pr. civ., pe motiv că judele sindic al falimentului lipsind, nu se poate lua hotărârea în lipsa sa;

Că această cerere Curtea găsind-o neîntemeiată o înlătură și a decis că în cauză nu este loc de a se aplica art. 151 Pr. civ.;

Având în vedere dispozițiunile art. 151 combinat cu 735 și 736 din Pr. civ.;

Considerând că prin aceste texte de lege se stabilește că, dacă într'un proces, din doi sau mai mulți reclamanți sau părți lipsește unul, iar ceilalți se înfățișează, nu se va da hotărâre, ci părțile se vor cita din nou;

Considerând că, în specie, figurau ca intimati sindicul falimentului și creditorul care urmărea declararea recurentului în stare de faliment, iar ca apelant numai recurentul de astăzi; Că, sindicul lipsind, Curtea trebuia să facă aplicațiunea art. 151 Pr. civ. și să dispună amânarea procesului și citarea din nou a părților; Că, în loc de a proceda astfel, Curtea a refuzat aplicațiunea art. 151 Pr. civ., a ascultat mijloacele invocate de apelant și întâmpinările intimatului prezinte și a respins apelul ca neîntemeiat;

Considerând că violarea art. 151 Pr. civ. nu se poate invoca de cât de partea în favoarea căreia legea a admis-o și care va avea un interes a o opune;

Considerând că singura parte în favoarea căreia art. 151 Pr. civ. trebuie să fie aplicată, era partea intimată; că dânsa obținând câștig de cauză, nu a voit să se prevaleze de neaplicarea unui text de lege, ce nu i-a cauzat nici un prejudiciu; că, așa fiind, apelantul nu poate invoca violarea art. 151 Pr. civ., spre a obține casarea hotărârei supusă recursului pe câtă vreme dreptul de apărare a fost respectat și contradicțiune de hotărâri nu e posibilă; că, prin urmare, motivul invocat este nefondat.

Pentru aceste motive Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența dela 3 Septembrie 1907

Aurel Bogdan cu Domnica Bogdan

Proces-Verbal No. 2566

Regulamentul hotărânicilor. — Cerere de confirmarea unei hotărânicii. — Dacă o asemenea cerere, odată introdusă la tribunal, poate fi retrasă de partea ce a introdus-o. — Contestațiune la acea hotărânicie. — Lipsa de interes. — (Art. 21 și 22 din regulamentul hotărânicilor, și art. 260 Pr. civilă).

Art. 21 din regulamentul de hotărânicii prevede că numai planul și hotărânicia odată depuse, nu se mai pot retrage, iar nu și însăși cererea de confirmarea hotărâniciei; că aceasta se învederează și din coprinsul art. 22 al aceluiași regulament care prescrie că chemarea în judecată și judecata se va urma de tribunal după regulile prescrise de procedura civilă, care prin art. 260 prevede că părțile pot să se deziste dela acțiunile intentate.

Prin urmare, o cerere de confirmare a unei hotărânicii introdusă la tribunal, poate fi retrasă de partea care a introdus-o, iar ca consecință contestațiile introduse la acea hotărânicie rămân fără interes,

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Moldoveanu în susținerea apelului făcut de Aurel Bogdan;

Pe d. avocat Betolian din partea intimatei în combatere;

Deliberând s'a ivit divergență de opinii, de oarece: Noi consilier C. Marinescu și B. Roman,

Având în vedere apelul făcut în termen, de către Aurel Bogdan contra sentinței civile a Trib. Olt No. 33/907;

Având în vedere că obiectul procesului este pe de o parte cererea de confirmarea hotărâniciei moșiei Cristeașca depusă de intimata Domnica Bogdan, față de vecinătatea cu moșia Colonești a apelantului A. Bogdan, iar pe de alta contestația la confirmarea acestei hotărânicii introdusă de către Aurel Bogdan;

Având în vedere că intimata Domnica Bogdan declarând la tribunal că își retrage acțiunea de confirmarea hotărânicii față de vecinătatea cu proprietatea apelantului, tribunalul a luat act de această declarație și a respins ca fără interes contestația;

Având în vedere motivul invocat de apelant că cererea de confirmarea hotărâniciei odată introdusă numai putea fi retrasă de reclamantă, opunându-se la aceasta art. 21 din Regulamentul hotărânicilor, și în consecință contestația sa urmează să fie judecată în fond, fiind un accesoriu al cererii de confirmarea hotărâniciei, și prin urmare să se confirme planul și hotărânicia pe actuala posesiune față de vecinătatea cu moșia sa Colonești;

Considerând că motivul invocat de apelant este nefondat de oarece art. 21 din Regulamentul de hotărânicii prevede că numai planul și hotărânicia după depunerea lor nu se vor mai putea retrage, iar nu și însăși cererea de confirmarea hotărâniciei. Că aceasta este exact rezultat și mai mult din coprinsul art. 22 al aceluiași regulament, care prescrie că chemarea în judecată și judecata se va urma de tribunal după regulile prescrise de procedura civilă;

Că, potrivit art. 260 Pr. civilă părțile pot să se deziste dela acțiunile intentate;

Că astfel fiind, reclamantul în mod valabil și-a retras acțiunea;

Considerând că odată ce cererea de confirmarea hotărâniciei a fost retrasă, contestația apelantului numai prezintă nici un interes a fi discutată. Întrucât prin retragerea cererii, apelantul nu suferă nici un prejudiciu;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se respinge apelul ca nefondat;

Iar noi consilier I. Sinescu, văzând că Domnica C. Bogdan în ziua de 27 Iunie 1906 a depus la Tribunalul Olt spre confirmare actul și planul de hotărânicia moșiei Cristeașca, încheiate de Inginerul T. Popescu; că după ce Tribunalul prin sentințele No. 449, 450 și 451 din 1907 a confirmat planul și hotărânicia despre trei vecinătăți, Domnica Bogdan în ziua de 2 Februarie 1907 a declarat că și retrage cererea de confirmarea hotărâniciei în cât privește vecinătatea cu Aurel Bogdan care făcuse contestație la confirmarea hotărâniciei, și tribunalul prin sentința No. 33 dată în acea zi de 2 Februarie 1907 pe de o parte a luat act de declarația Domnicăi Bogdan, iar pe de alta a respins contestația lui Aurel Bogdan ca devenită fără interes;

Având în vedere că Aurel Bogdan a făcut apel contra acestei sentințe cu No. 33 pentru motivul că contestația sa nu e fără interes, și justiția trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sau netemeiniciei ei;

Considerând că prin această contestație, dată tribunalului la 9 Octombrie 1906 Aurel Bogdan a spus că față de cererea Domnicăi Bogdan de a i lua din stăpânire 2 pogoane și 294 stânjeni pătrați coprinsi în actul și planul de hotărânicie al moșiei Cristeașca, dânsul o chiamă în judecată spre a fi obligată de justiție a i respecta dreptul de proprietate asupra acestei bucăți de pământ, de oarece dânsul o stăpânește în baza unui schimb verbal operat acum 18 ani între autorul său și

autorul reclamantei, și în cazul când nu s'ar respecta acel schimb, atunci să fie obligată a'i restitui 7 pogoane și 155 stânjeni pătrați dați în schimb plus 40000 lei valoarea construcțiilor făcute de dânsul și autorii săi pe locul în litigiu de 2 pog. și 294 stânjeni pământ;

Considerând că această contestație nu ar fi rămas dezbrăcată de interes chiar în cazul când reclamanta Domnica Bogdan ar fi declarat că și retrage cererea de confirmarea hotărâniciei pentru motivul că Aurel Bogdan ar fi avut dreptate în contestația sa, fiindcă și atunci justiția ar fi trebuit să confirme planul și actul de hotărânicie prin semnele recunoscute de ambele părți;

Considerând că e un cuvânt mai mult a nu se putea zice că contestația aceasta e dezbrăcată de interes, când reclamanta a declarat la prima instanță că și retrage cererea de confirmarea hotărâniciei cu rezerva de a face acțiune în revendicare pentru pământul în litigiu, și când astăzi stăruie în denegarea dreptului lui Aurel Bogdan și dovedește că a și intentat această acțiune în revendicare;

Considerând că o dată ce Domnica Bogdan a cerut justiției ca față de Aurel Bogdan să se confirme hotărânicia moșiei Cristeasca, în care hotărânicie era înconjurat și pământul în litigiu, că prin aceasta a forțat pe Aurel Bogdan să facă contestația în chestiune prin care să se opună la acea cerere, fiindcă dacă Aurel Bogdan nu s'ar fi opus, reclamanta ar fi dobândit recunoașterea dreptului de proprietate asupra pământului în litigiu, drept de proprietate ce contestatorul pretinde că-i aparține dânsului;

Considerând că prin aceste fapte s'a angajat o luptă judiciară între reclamantă și contestator, care trebuie să se tranșeze de justiție într'un fel sau în altul, fiindcă legea nu permite ca cineva să intenteze un proces, apoi să-l retragă rezervându-și dreptul să-l intenteze altă dată de cât numai în cazul prevăzut de ultimul alineat al art. 260 din Pr. civilă, adică în cazul când se prezintă singur reclamantul și declară că se lasă de proces, iar nu și în cazul când pe lângă reclamant se prezintă și pârâtul și acesta nu consimte la închiderea procesului, ci din contră cere judecarea lui. A decide altfel este a zice că ori cui îi este permis de a se juca de a justiția cu adversarul său, intentând și retrăgând o acțiune în repetite rânduri, fără ca adversarul să aibă posibilitatea de a se scăpa de acel proces, lucru ce e imposibil a zice față cu art. 70 și următorii din procedura civilă care obligă pe acela care intentează o acțiune să se prezinte înaintea justiției înarmat dela început cu toate mijloacele de probațiune;

Considerând că chiar dacă s'ar trece peste toate aceste considerațiuni, și s'ar decide că reclamanta a putut să și retragă cererea de confirmarea hotărâniciei și fără învoirea adversarului său, pentru că dânsa a fost slăpână pe acțiunea sa, apoi și contestatorul a fost slăpân pe contestația sa, și fiindcă el a cerut și cere să i se judece temeinicia sau netemeinicia contestației, justiția nu poate să-i refuze această judecată, de oarece atât cererea Domnicăi Bogdan cât și contestația lui Aurel Bogdan coprinzând același litigiu, adică chestia de a se ști cui aparține proprietatea celor 2 pog. și 294 stânj. p., justiției îi este egal că e chemată a rezolva acest litigiu după cererea unei părți, ori după cererea celeilalte, ea neputând să recunoască acest drept de proprietate de cât aceluia care l va dovedi;

Considerând încă că reclamanta, dacă și-a retras cererea de confirmarea hotărâniciei în privința vecinătății cu contestatorul, aceasta a făcut-o fiindcă a socotit că acea cerere a fost neregulată din cauză că trebuia însoțită de o acțiune în revendicare;

Considerând că aceasta dovedește că reclamanta a căzut în culpă;

Considerând că nimeni neputând trage folos din propria sa greșală, consecința ar fi trebuit să fie ca acea cerere a reclamantei să se respingă ca intempestivă până ce o va însoți de o acțiune în revendicare;

Considerând însă că aceea ce reclamanta a dedus judecății în mod neregulat prin cererea de confirmarea hotărâniciei, sau aceea ce ar fi trebuit să deducă în mod regulat prin intentarea și a unei acțiuni în revendicare, s'a dedus judecății și de contestator, justiția urmează să rezolve acest litigiu după cererea părții care stăruiește în judecată, de oare după cum s'a zis mai sus, ei îi este absolut egal dacă e chemată să rezolve un litigiu după cererea uneia din părțile litigante, sau după cererea celeilalte;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul lui Aurel Bogdan în principiu și a se proceda la judecarea contestațiunii în fond ¹⁾;

(ss) I. Sinescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 16 Ianuarie 1908

Președenția D-lui P. HAGIOPOL, Președinte

Sentința No. 11

Perimare. — Cererea de poprire rămasă nevalidată. — Dacă asemenea cerere se poate perima. — (Art. 257 pr. civilă).

Cereri de măsuri asigurătoare, ca poprirea, sechestrul, cum și cererile de executare, nefind acțiuni judiciare, căci ele nu au de scop a lega instanța pentru a se da prin judecată soluția unei afaceri, asemenea cereri nu se pot perima.

Tribunalul,

Asupra cererii d-lui Ioan Onuțescu, făcută prin petiția înreg. la No. 4 120/907, de a se perima poprirea asigurătoare, efectuată de d-nii Portărei ai acestui Tribunal prin procesul verbal cu data de 14 August 1901, după cererea creditorului I. Brătescu;

Având în vedere că din desbaterile urmate în instanță și actele prezentate de părți se constată: că d-l I. Brătescu cere prin petiția înreg. la No. 27535/901 a se popri, în baza contractului de angajament autentificat de acest Tribunal la No. 5444/901 și prin ordonanța presidențială din 11 August 1901 se încuviințează poprirea în mâinele d-lui grefier al Trib. Ilfov secția II pentru suma de 5000 lei din partea succesorală a debitorului Mihail S. Economu, care s'a efectuat prin procesul verbal al d-lui Portărei al acestui Tribunal cu data de 14 August 1901. Creditorele popritor I. Brătescu lasă dela această dată această poprire în părăsire, fără a mai cere citarea părților pentru validarea ei. Contra acestei popriri asigurătoare d-nu Ion Onuțescu face această cerere de perimare, care face obiectul procesului de față. Acestea sunt faptele;

Având în vedere că d-l Ion Onuțescu, prin d-l avocat Stelian Popescu, susține că după disp. art. 257 Pr. civ. se perimă orice acțiune dacă reclamantul a lăsat să treacă doi ani dela ultimul act de procedură, că întrucât cererea de poprire este și ea o acțiune și nu se contestă faptul că a trecut mai bine de doi ani dela data procesului verbal de poprire, ultimul act de procedură, cere a se declara perimată această poprire.

Având în vedere că d-nul Ion Brătescu se opune la această cerere și susține că peremiunea nu este aplicabilă măsurilor asigurătoare, popririi, sequestre și căilor de executare, că așa fiind, cere respingerea cererii de perimare;

¹⁾ Această divergență s'a rezolvat prin decisiunea Curței No. 178 din 28 Noembrie 1907 cu următorul dispozitiv:

Curtea,

Pentru motivele prevăzute în opinia d-lor Consilier B. Roman și G. Marinescu, pe care Curtea le menține în totul, respinge ca nefondat apelul făcut de Aurel Bogdan contra sentinței tribunalului Olt No. 33 din 1907.

(ss) C. Vălimărescu, C. Marinescu, D. Gârleșteanu, C. Crăsnaru, B. Roman.

EUGEN DONICI

Familia magistraturei este în doliu. S'a stins încă una din figurile ilustre, care era o adevărată podoabă pentru Magistratura română. Inzestrat cu calitățile și temperamentul unui excelent magistrat, Eugen Donici a urcat treptele magistraturei până sus, remarcându-se printr-o vastă erudiție, imparțialitate și un extraordinar bun simț juridic.

Încă tânăr, căci abia împlinise 55 ani, dânsul era chemat să presteze încă luminatul său concurs în sânul Curței de casație (unde în scurt timp se făcuse a fi apreciat și iubit), dacă o boală implacabilă n'ar fi curmat înainte de vreme firul existenței sale. A suferit mult în ultimul timp mai ales, și poate că, vai! numai moartea era în stare să pună capăt unor chinuri și suferințe supra-omenesti.

A plecat în lumea dreptilor !

Magistratura țării încearcă o imensă pierdere, iar Societatea și familia pierd prea curând un prea iubit membru al lor.

Cu ochii scăldați în lacrimi, deplângem din adâncul inimei dispariția distinsului bărbat din rândul celor vii, dar care va trăi vecinic în amintirea noastră.

Remus C. Benișacho

INFORMAȚIUNI

S'a pus sub presă și va avea să apară **COMENTARIU AL LEGEI INVOELILOR AGRICOLE** de d-l C. A. Georgescu-Vrancea, magistrat.

Lucrarea cuprinde considerări sintetice asupra fiecărui capitol și o analiză amănunțită a articolelor. Va mai cuprinde și resumatul debaterilor parlamentare cum și priviri comparative cu legile agricole anterioare.

S'a pus sub presă și va apare, în *Editura Currierului Judiciar*, la începutul lunii Martie viitor, vol. I din marea și importanta lucrare: **Repertoriul general de Jurisprudență al Inaltei Curți de Casație și Justiție Română asupra întregii legiuiri a Țării Românești de la 1862 până 1906**, de d-l Ion C. Barozzi, avocat. Până astăzi s'au imprimat 43 coale tipar și până în 4 zile va fi complet gata.

Lucrarea va avea să apară în 4 mari volume, având fie-care volum ca la 1000 pagini și va costa 15 lei volumul, sau în total lei 60.

Persoanele cari se vor abona și vor achita anticipat cel puțin costul unui volum, vor primi câteși patru volumele pe prețul total de lei 50, în loc de 60, beneficiind astfel de o reducere de 10 lei.

Având în vedere că după dispos. art. 257 Pr. civ. orice acțiune, opozițiune, contestațiune, apel, recurs în casație sau cereri de revizuire, se va perima, după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură ;

Având în vedere că peremțiunea este stingerea unei instanțe judiciare prin discontinuarea urmăririlor sau a procedurii, ea este întemeiată pe neglijența sau renunțarea tacită a unei părți și creiată de legiuitor în interesul public pentru a curma judecățile nedeslegate fără sfârșit, constituind astfel un fel de prescripție, este cert că nu poate fi întinsă peste cazurile prevăzute de lege ;

Având în vedere că cererile de măsuri de asigurare : poprirea, sequestru, cum și cele de executare nu sunt acțiuni judiciare, căci ele nu au de scop a lega instanța pentru a se da prin judecată soluția unei afaceri. (Vezi *Traité de procedure E. Garsonnet*, Tome IV, pag. 96-97 parag. 1259) ;

Având în vedere că din moment ce cererea de perimare a d-lui Ion Onuțescu tinde la perimarea popririi asigurătoare a d-lui I. Brătescu, efectuată prin procesul verbal al d-lui Portărel al Trib. Ilfov cu data de 14 August 1901, rămasă nevalidată, peremțiunea nu'i este aplicabilă. (*Traité de proced. par. E. Garsonnet*, Tom. VI, pag. 700.701, Nota 3) ;

Că dar, așa fiind, această cerere este nefondată și urmează a fi respinsă ;

Pentru aceste motive redactate de d-l Președinte P. Hagiopol, Tribunalul respinge ca inadmisibilă, etc.

(ss) P. Hagiopol, G. A. Robescu

CURTEA DE CASAȚIE DIN FRANȚA

Audiența dela 12 Noembrie 1907

Acțiunea în revendicare. — Producerea de titluri atât de către reclamant cât și de către pârât. — Aprecieria tribunalelor.

In materie de revendicare imobiliară, decâteori atât reclamantul cât și pârâtul produc titluri emantate dela autori deosebiți, nu se dă precădere titlului celui mai vechi, ci tribunalele se pronunță în această privință, după împrejurările și documentele fiecărei cauze.

(Din *Pand. Périod.* 1907. 1. p. 350)

Observație. — De câteori, într-o acțiune în revendicare, atât reclamantul cât și pârâtul invoacă un titlu de proprietate, doctrina distinge : 1° sau titlul lor emană dela aceeaș persoană, și în asemenea caz, acela va dobândi câștig de cauză care va fi transcris mai întâi titlul său (Planiol, I, 2452, ed. a 3-a ; Baudry et Chauveau, *Des biens*, 249 ; Aubry et Rau, II, § 219, p. 564 (ed. a 5-a) ; Répert Sirey, v^o *Revendication*, 75 ; *Pand. fr.*, v^o *Propriété*, 763. In caz când nici un titlu n'ar fi fost transcris, se preferă pe acel care are un titlu anterior. Vezi autorii supra citați). — 2° sau titlul reclamantului și al pârâtului emană dela diferite persoane și, în asemenea caz, chestiunea este foarte controversată. Vezi diferitele sisteme ce s'au propus în această privință, arătate și discutate de d-l D. Alexandresco, t. III, p. 270 (ed. a 2-a).

(N. R.)